

Haberler > Yazarlar > Abdulkadir SELVİ > AİHM'den çarpıcı çıplak arama kararları

Abdulkadir Selvi

AİHM'den çarpıcı çıplak arama kararları

29 Aralık 2020

FETÖ'cüler yargıda, poliste etkili oldukları zaman öyle adaletsizlikler, zulümler yaptılar ki hak, hukuk, adalet denilince en son konuşacak kişiler. Ancak en çok onlar konuşuyorlar.

Firari FETÖ'cüler çıplak arama iddialarını bir kampanyaya dönüştürünce, insanlar bu FETÖ'cülerin yine hangi hesapları var acaba diye düşünmeye başladı. Çünkü yalan bunların mesleği. Yalan ve takiye ile herkesi aldatıp 15 Temmuz'da darbe yapacak güce ulaştılar.

FETÖ'CÜLERİN ÇARPITMASI

FETÖ'cüler “**çıplak arama**” derken bilinçli bir çarpıtma yapıyor ve insanların ahlaki yaklaşımlarını istismar etmeye çalışıyorlar. Bazı ülkelerin düzenlemelerinde, detaylı arama, derin arama, kapsamlı arama olarak da ifade edilen çıplak arama, aslında insanların giysilerinin tamamen çıkartılması suretiyle yapılan bir arama değil. Birçok ülkede olduğu gibi bizdeki mevzuatta da giysilerin kademeli olarak çıkartıldığı, çıkartılan giysiler giyildikten sonra diğer kısım giysilerin çıkartıldığı, sıkı kurallara

bağlanmış bir arama şekli bu. Erkek veya kadın olsun, insanların tamamen giysilerini çıkarttıkları bir arama türü yok.

Belli ki cezaevlerinde güvenlik nedeniyle çıplak aramaya ihtiyaç duyulan durumlar oluyor. O nedenle ceza ve infaz kurumlarıyla ilgili yönetmeliğin 34. maddesinde çıplak aramanın nasıl yapılacağı belirlenmiş.

ÇIPLAK ARAMADA BULUNANLAR

Çıplak arama sırasında adli mahkûmlarda iç çamaşırına saklanmış uyuşturucu, SIM kart, bıçak, delici alet bulunmuş. FETÖ ve PKK'lılarda ise örgütsel doküman, ByLock var mı yok mu şeklinde mesajlar, kâğıt üzerine çizilmiş kroki ve şifreli yazışmalar tespit edilmiş.

MECLİS DÜNYA ÖRNEKLERİNİ İNCELEMİŞ

Çıplak aramayla ilgili tartışmaların sürdüğü bir sırada milletvekillerinin talepleri üzerine Meclis Araştırma Hizmetleri Başkanlığı ABD ve AB üyesi ülkelerdeki durumu inceleyen bir rapor hazırlatmış. Bu çalışmadan bazı bölümleri paylaşmak istiyorum:

- **ALMANYA:** Kıyafetlerin çıkarılması suretiyle yapılacak aramalar, yalnızca muhtemel tehlike durumunda ve ceza infaz kurumu yöneticisinin emri üzerine yapılır. Yapılacak arama, kapalı alanda, diğer mahpusların bulunmadığı bir ortamda, aramaya tabi olan şahısla aynı cinsiyetteki görevli tarafından yapılır.
- **AMERİKA:** Yetkili personel mahpus kişilerin üzerinde kaçak eşya gizlediklerine dair makul bir inanç ya da mahpus kişilerin kaçak eşya gizlemek için iyi bir fırsat yakaladığı düşüncesine sahipse çıplak arama yapabilmektedir. Çıplak aramanın, mahpusun mahremiyetini mümkün olan en üst seviyede koruyacak şekilde yapılması gerekmektedir.
- **BELÇİKA:** Üst aramasının yeterli görülmediğine ceza infaz kurumu yöneticisi tarafından karar verilmesi durumunda vücudun tamamı aranabilir. Bu karar, aramayı takip eden en geç 24 saat içerisinde aramaya tabi olan şahsa yazılı olarak iletilir. Söz konusu arama, kapalı alanda, yalnızca aramaya tabi olan şahıs ve iki görevli bulunacak şekilde yapılır.
- **FRANSA:** Vücut boşluklarının aranması, yalnızca zorunlu ve istisnai hallerde, gerekçeli olarak hâkim kararıyla, doktor tarafından ve tıbbi klinikte yapılabilir.
- **İNGİLTERE:** Kadın ve erkek mahpusların aranma prosedürleri birbirinden farklı. Kadın mahpuslar iki seviyeli çıplak aranılır. Birinci seviye aramada, iç çamaşırları hariç tutularak kalan kıyafetler çıkarılır. İkinci seviyede iç çamaşırları dahil olmak üzere tüm kıyafetleri çıkarılır. Ancak arama sırasında mahpus bütünüyle çıplak bırakılmaz.
- **İSPANYA:** Mahpusun vücudunda, insan sağlığına veya fiziksel bütünlüğüne zarar verebilecek ya da güvenliği tehdit edebilecek bazı tehlikeli maddeler sakladığını gösteren deliller bulunduğu servise müdürünün yetkisi ile tam bir çıplak arama yapılabilir.

AİHM'İN CIPLAK ARAMA KARARLARI

Meclis'te hazırlanan çalışmanın ikinci bölümünde ise AİHM'nin çıplak arama konusundaki örnek içtihatları yer alıyor. Türkiye'den de yapılan bir müracaat var. Onları da paylaşmak istiyorum.

HER HAFTA ÇIPLAK ARANMIŞ

Hollanda'dan başvuruda bulunan Van der Ven isimli mahkûm, kaçma tehlikesi nedeniyle tutulduğu yüksek güvenlikli bir cezaevinde düzenli olarak her hafta çıplak aranmaktadır. AİHM, cezaevi güvenliği nedeniyle belirlenen şartlar kapsamında çıplak aramanın gerekli olduğu kanaatini belirtmesine karşın, güvenlik ihtiyacının ikna edici ve haklı bir gerekçesinin bulunmadığını belirterek, üç buçuk yıl boyunca her hafta yapılan çıplak aramanın insanlık dışı bir muamele olduğuna karar vermiş.

KADIN GÖREVLİNİN YANINDA ÇIPLAK ARANMIŞ

Litvanya'dan başvuran Valasians isimli mahkûm ise cezaevinde ziyaretçisiyle görüşme sonrası çıplak arandığını belirtmiş. Arama sırasında memurlar genital organı da dahil olmak üzere eldiven olmadan elle arama, oturup kaldırılarak anüs kontrolü yapılmış. Valasians, aramanın kadın bir memur karşısında küçük düşürülme amacını taşıdığını iddia etmiş. AİHM, yine güvenlik nedeniyle çıplak aramanın yapılabileceğini ancak bunun aramanın uygun tedbirlerle yapılmadığı için Valasians'ın onurunun zedelendiğine hükmetmiş.

OY KULLANIRKEN ÇIPLAK ARANMIŞ

Polonya'dan başvuran Iwanczuk, tutuklu bulunduğu cezaevinde parlamento seçimleri için oy kullanmak güvenlik memurlarının bulunduğu odaya alındığında, kendisine oy kullanabilmesi için çıplak arama yapılması gerektiğini söylediğini, memurların alay edip küçük düşürücü ifadeler kullanması üzerine iç çamaşırını çıkarmayı reddettiğini belirtmiş. Bunun üzerine hüccesine götürülerek oy kullanılmasına izin verilmemiş. AİHM, Iwanczuk'un şiddet suçundan yargılanmadığını, iyi hal gösteren birisi olarak çıplak aramayı gerektirecek bir durum oluşmadığını belirterek, ihlal kararı vermiş.

ÇIPLAK ARANAN ZİYARETÇİLER

İngiltere'de Mary Wainwright ve oğlu Alan Wainwright, cezaevinde bulunan Patrick Wainwright'ı ziyaretlerinde çıplak aranmışlar. AİHM, tutuklu Patrick'in cezaevinde uyuşturucu temin edip kullandığı yönünde raporlar bulunduğu için önleyici tedbir olarak ziyaretçilerinin çıplak aranabileceğine hükmetmiş. Ancak bunun tamamen çıplak bırakma ve aramanın dışarıdan görülmesi mümkün olan bir odada yapılması nedeniyle ihlal kararına varmış.

TÜRKİYE'DEN ATICI KARARI

Kandıra Cezaevi'nden yapılan başvuruda cezaevine girişte anal muayeneyi de içeren çıplak aramaya maruz bırakıldığı belirtilmiş. AİHM, 2007 tarihli kararında davanın delillerden yoksun olduğu gerekçesiyle ihlal olmadığına karar vermiş.

SON SÖZ VE UYARI

Çıplak arama konusunda dünya örneklerini aktarıp, AİHM kararlarından bir kısmını paylaştım. Bu çıplak aramayı onayladığım anlamına gelmemeli. Eğer varsa, sistematik ve keyfi olarak yapılan çıplak aramaya karşıyım. Çünkü insan onuru her şeyden değerlidir. Eğer bir yerde çıplak arama iddiası varsa, üzerine gidip incelenmeli. Kamuoyuna ikna edici bir şekilde açıklanmalı. Bir kişi dahi haksız ya da keyfi olarak çıplak aramaya maruz bırakılmışsa bu bizim sorunumuzdur.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş